

V. Strategic management for ensuring environmental safety in the state.

Summary

In this paper, environmental safety is considered as an important component of national security. The main tasks and objectives of the strategic management of the state ecological safety are determined. It is established that the basis of the strategic management of environmental safety of the state is a set of principles of observance which is very important.

Key words: *strategic management, ecological safety, state, principles.*

Науковий керівник: Галунець Н.І., асистент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Вишневська А.С.

Магістр I курс спеціальності 071 «Облік і оподаткування», Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Досліджено, що зростаюче навантаження економік світу на екосистеми вимагає запровадження й реалізації комплексного підходу у нівелюванні екологічних ризиків й забезпечення національної (економічної) безпеки держави з огляду на збереження навколишнього природного середовища.

Ключові слова: *суспільство, довкілля, глобалізаційне середовище, екологічні засади.*

У період глобалізаційних змін усі суб'єкти макросередовища запроваджують заходи з метою мінімізації ризиків, які утворюють різні типи загроз. Виявлення, попередження та ліквідація таких загроз є важливим завданням системи економічної безпеки держави. Рівень економічної безпеки держави залежить від рівня функціонування й розвитку економічної системи, у тому числі усіх її компонентів у взаємозв'язку і взаємозалежності. Нехтування економічною безпекою може призвести до негативних соціально-економічних наслідків, депресивного стану галузей економіки, зростання рівня імпортової залежності, банкрутства суб'єктів ринку тощо [1].

Саме тому актуальним на часі є гарантування передумов до забезпечення економічної безпеки держави і нівелювання загроз. Врахування аспектів глобалізаційних вимірів у формуванні економічної безпеки держави дає змогу визначити ключові фактори розвитку національної економіки. Економічна безпека та глобалізація економіки перебувають у стійкій взаємодії, тому її загальнонаціональний рівень визначається ступенем розвитку світогосподарських систем, а процес гарантування економічної безпеки держави повинен реалізовуватися на основі врахування і дотримання міжнародної системи безпеки економіки.

Головне завдання полягає у реалізації державної політики з метою усунення зовнішніх та внутрішніх загроз економічній безпеці держави [2]. У світі існують різні системи та моделі гарантування безпеки: американська – орієнтована на поєднання зовнішньої та внутрішньої безпеки, яку

використовують за взірцем більшість держав; японська – з акцентом на внутрішню соціальну безпеку; китайська, яка є найконцентрованішим виразом систем безпеки держав, що здійснюють будівництво соціалістичного суспільства; системи, властиві державам, які нещодавно здобули незалежність, а також здійснюють глибоку переорієнтацію свого розвитку.

Аналіз підходів до економічної безпеки держави в країнах Європейського Союзу свідчить про системність підходів до управління, зорієнтованих на «внутрішній комфорт» і адаптованість до зовнішніх змін. Адаптація досвіду інших країн до умов України являє собою не копіювання всієї системи регулювання, а лише поетапне впровадження окремих елементів, інструментів, методів, програм. Досвід зарубіжних країн слід запозичувати, ґрунтуючись на схожості задач, цілей, пріоритетів національних стратегій. Необхідно враховувати рівень економічного розвитку, розвитку інститутів управління, забезпечення та контролю над безпекою, використовуючи системний підхід та порівняльний аналіз.

Ґрунтуючись на досвіді європейських країн, у тому числі і держав – нових членів Європейського союзу, в Україні повинна формуватися нова ідеологія безпеки, основою якої є досягнення стійкого розвитку економіки шляхом виконання певних завдань і отримання конкретних результатів на основі ефективного використання ресурсів та дотримання вимог законодавства. Успішне забезпечення країнами Європейського Союзу національної економічної безпеки залежить від стійкості і сили їх національних економік. Тільки сильна економіка дозволяє успішно захищати національні інтереси в умовах посиленої глобальної конкуренції та транзитивності у світовій економіці. Держава має не тільки розробляти національну концепцію безпеки, спираючись на світовий досвід, але, перш за все, проводити реформування економічної внутрішньої та зовнішньої політики з метою захисту усіх суб'єктів макросередовища та нейтралізації конфліктів інтересів між ними.

Обумовлено, що неможливо уникнути впливу глобалізаційних процесів і явищ, до них треба адаптуватися з метою отримання національних інтересів та забезпечення соціально-економічного розвитку у довгостроковій перспективі [3]. Дієвість напрямів розвитку може бути доведена лише шляхом залучення інноваційних рішень та максимальною нейтралізацією негативних тенденцій у політичному, економічному, соціальному та екологічному спрямуванні. Гарантування економічної безпеки держави і формування ефективних механізмів управління нею є одним із пріоритетних завдань в умовах всеохоплюючого впливу глобалізації на національну економіку.

Гарантування економічної безпеки держави пов'язане із реалізацією комплексу заходів на міждержавному і державному рівнях щодо забезпечення відповідного рівня соціальної, політичної і оборонної безпеки, охорони та цілісності території, забезпечення розвитку галузей економіки на інноваційних засадах, невразливості і незалежності національних інтересів відповідно до виникнення зовнішніх і внутрішніх загроз, в першу чергу глобалізаційних, унеможливлення військових конфліктів. Подібний підхід дозволить

мінімізувати загрози та забезпечити відповідну адаптацію до глобалізаційних змін та тенденцій.

У глобалізаційному середовищі неможливо уникнути виникаючих екологічних загроз, які, у деяких регіонах світу мають катастрофічний характер. Зростаюче навантаження економік світу на екосистеми вимагає запровадження й реалізації комплексного підходу у нівелюванні екологічних ризиків й забезпечення національної (економічної) безпеки держави з огляду на збереження навколишнього природного середовища.

Одним із напрямів гарантування безпекового середовища є вирішення питання щодо дієвого управління відходами, поширення сфери використання альтернативних джерел енергії, розбудова екомережі, використання заходів з екологізації виробництва.

Все це потребує вдосконалення екологічного законодавства й посилення рівня відповідальності за використання природних ресурсів, збереження їх якісних компонентів.

Позитивним є досвід країн Європейського Союзу, які запроваджують низку заходів з метою збереження сфери існування людства, можливості гарантування безпеки суспільства. Прикладом раціонального підходу до збору та утилізації побутових відходів є країни ЄС. У Польщі реалізація заходів з утилізації відходів розпочинається з їх сортування. У більшості країн ЄС відходи сортуються і населенням і підприємствами, що регламентовано відповідним законодавством. У Швеції переробляється майже 99% усіх відходів, вторинна сировина використовується у енергетиці та будівництві. Швеція має настільки дієву систему сортування, збору та переробки, що імпортує сміття з інших країн. Переробка сміття активно застосовується в Німеччині, Швейцарії, Австрії, Бельгії та інших країнах, що підтверджує доцільність даного методу у практичному запровадженні на державному рівні. Актуальність світових екологічних проблем вимагає від світової спільноти активних та результативних дій з метою нівелювання негативних факторів у впливі на довкілля.

Список використаних джерел:

1. Вишнеvsька О.М. Глобалізаційний вплив у формуванні критеріїв оцінки середовища держави / О.М. Вишнеvsька, Т.П. Лісковецька // Вісник аграрної науки Причорномор'я, Випуск 3 (86).— Миколаїв, 2015. — С. 22-32.
2. Вишнеvsька О.М. Складові і чинники впливу на формування економічної безпеки держави у глобалізаційному середовищі / О.М. Вишнеvsька, Я.О. Машевська, В.О. Клименко // Глобальні та національні проблеми економіки [Електронне видання]. — Випуск 10, Миколаїв, 2016. — С. 924-927 (**Index Copernicus**: ICV 2015: 36.92).
3. Вишнеvsька О.М. Індикатори формування економічної безпеки держави / О.М. Вишнеvsька, О.О. Христенко // Вісник аграрної науки Причорномор'я, 2017. — Випуск 4 (92). — С. 12—22.

A. Vishnevskaya. Ecological tests for suspension development in globalization serious.

Summary

It is researched that the growing burden of the economies of the world on ecosystems requires the introduction and implementation of an integrated approach in leveling environmental risks and ensuring the national (economic) security of the state in view of preservation of the natural environment.

Key words: *society, environment, globalization is not environment, ecological principles.*

Науковий керівник : **Бобровська Н.В.**, канд. екон. наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

Войцеховська О.В.

Магістр факультет менеджменту,

Товсточуб Ю.В.

Магістр факультет менеджменту,

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

АНТИКРИЗОВА ПРОГРАМА - ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ

Розглянуто сутність антикризової програми, її зміст та складові. Встановлено, Антикризове управління подолання екологічних криз має три основні складові – передбачення кризи, пом'якшення її наслідків і ліквідація причин кризи для зняття бар'єрів подальшого покращення екологічного стану.

***Ключові слова:** криза, екологічна безпека, регіон, антикризова програма.*

Україна опинилася на межі безпрецедентної соціально-економічної кризи, і подальше ігнорування цього факту неминуче призведе до критичного зниження рівня економічної активності, обсягу ВВП країни та екологічної безпеки країни. Накопичення екологічних проблем внаслідок непослідовних рішень, прийнятих на основі неглибоких прогнозів, різноспрямованих дій гілок влади у впровадженні змін, передусім в екологічній сфері, на жаль продовжується. Для подолання труднощів кожний регіон повинен ідентифікувати типи кризових явищ, які розрізняються за: механізмом формування та прояву, глибиною та масштабом впливу, можливістю та часом подолання, наслідками тощо, а також планувати і втілювати відповідні антикризові заходи.

Науково доведена та практично підтверджена наявність послідовності дій для подолання кризи, тому можна зробити висновок про необхідність розробки загальних підходів до обґрунтування формування антикризової програми. Причому антикризова програма має право на існування не тільки в умовах, коли криза вже почалася, а й у період нормального розвитку регіону. Зміст антикризової програми — це комплекс послідовно здійснюваних заходів попередження, профілактики, подолання кризи, зниження рівня її негативних наслідків. Розробка її передбачає як велику дослідницько-аналітичну та планову роботу, так і організаційно – економічне, соціальне забезпечення [1].

Антикризове управління подолання екологічних криз має три основні складові – передбачення кризи, пом'якшення її наслідків і ліквідація причин кризи для зняття бар'єрів подальшого покращення екологічного стану. Водночас, державна антикризова програма за своїм змістом являє сукупність процесів управління (планування, організація, реалізація, контроль, аналіз, коригування), які дають можливість державним і місцевим органам влади